

mere ind paa Ægteskabet, men jeg tager det for givet, at det er en Kontrakt for Livet, en Overenskomst i hvilken Mand og Kvinde lover hinanden Troskab. Mit Synspunkt er, at en saadan Overenskomst ikke alene er af højeste Interesse for Slægten, men at Mennesket derved forædles. Du er ikke i Stand til at love, at du altid vil føle ens, men du kan love altid at handle paa en bestemt Maade. Det er dette Løfte som, naar det tages alvorligt, forædler en Mand og en Kvinde, og bringer Evighedsfølelsen. Dyr aflægger intet Løfte, naar de forenes, og Mennesket kommer Dyrene nær, naar de forenes uden dette Løfte. Velberaad Hu, Forsæt, Vilje er de vigtigste menneskelige Kendemærker.

Normalt Ægteskab betyder en Familie, og hvad er Børn uden Forældre, uden dem, der tager de Forpligtelser, dette Ord indeholder? Dog er der ingen, der taber saa meget ved at indvilge i et lavere Syn paa Ægteskabet, som Kvinden. — For Mandens Vedkommende, har en Kyniker sagt, er Kærligheden en Episode, for Kvinden er det en Historie. Men skønt der ikke kan være Tale om Ophævelse af Ægteskabet, saa behøves det ikke dermed at siges, at der ikke kan være Frihed i Ægteskabet. Der er ingen moralsk Grund til, at Kvinden skal underordne sig Manden; et sandt Ægteskab er en Forening af ligestillede, det er et Forhold, i hvilket den ene agter den anden, og hvor Parterne gensidig tjener hinanden, i hvilket der aldrig bruges Magt eller høres Befalinger.

Min hele Tanke med denne Afhandling er at gøre Fordring for Kvinden paa et større, rigere, mindre udelukkende kvindeligt men mere almenmenneskeligt Liv. Hendes sande Frigørelse er i Sandhed den samme som Mandens, lig ham trænger hun til aandelig, politisk og økonomisk Frihed. Hvorfor skal en Kvinde ikke forsøge at blive fornuftig i sin Tro og sine Meninger lige saa fuldt som Manden? hvorfor skal hun ikke vokse og søge at faa sine egne Meninger? ligesom han. Ja fremfor alt, maa Kvinden frigøre sig gennem den moralske Handlings opløftende Magt. Denne er hendes Beskytter i de ny Forhold; lige som det altid er Mandens. Ligesom han maa lide Skibbrud uden et fast Maal, uden Samvittighed, saa maa hun. Frigørelse, som kun bestaar i at bortkaste Tvangen, maa blive skæbnsvanger for bggge. „Retten til Oprør“, siger Georg Eliot, „er Retten til at søge en højere Lov og ikke til at vandre i Lovløshed“. Lad

en Kvinde huske dette Ord og hun vil, selv om hun gaar langt fra den slagne Vej, ikke gaa meget galt. Lad hendes Tanke være, ikke: hvad ønsker jeg at gøre eller være, men: hvad bør jeg gøre eller være, idet hun tager sin Slægts Vel som Maal, og selv om hun farer vild i sin Dom, vil hun aldrig begaa Synd. At følge sit Hjerte er af usikker Værdi, at følge Pligten eller hvad der er lig med Pligten og ikke blot Tilbøjelighed og Lyst, — det er Vejen til Sikkerhed og Frihed. Selvgagtelse, Selvkendskab, Selvbeherskelse fører alene til den højeste Frihed, og det er Vejen saavel for Manden som for Kvinden. Kvinden kan kun naa Frihed, hvad enten det er i dens højere eller lavere Form, ved at kæmpe for den; hvad vi ikke kæmper og strider for, hvad vi ikke en Gang er villige til at ofre noget for, er en tvivlsom Gave at modtage. Jeg tror, Kvinden vil faa, hvad hun fortjener. „Bød og du skal faa, søg og du skal finde, bank og der skal aabnes for dig“, men uden at banke, søge og bede faar du intet, — det er Verdens Lov. Jeg vil kun sige til Kvinderne: Vær modige; vær modige ikke alene for eders egen Skyld, men for Menneskehedens Skyld! Vi Mænd kan ikke gaa meget videre foruden eder, I er vor anden Halvdel. Vov for eders egen Sag, og I vil vove for vor. Med eder som ligestillede, som Ledsagere vil vi kunne udrette det dobbelte af, hvad vi hidtil har udrettet.

Tilsendte Bøger.

G. B. N. F.

Anna Munch: Glæde. Samfundsroman. 260 Sider. 4 Kr.

H. Hagerups Forlag:

M. Lauro: Vegetariansk Husholdning for smaa Hjem. Med et Forord af Kommunelege *Michael Larsen.* 50 Sider. Pris 50 Øre, indb. 75 Øre.

Foredrag for Mødre. Udgivet af Foreningen „Hjemmenes Vel“ i Kristiania. 73 Sider. Pris 1 Kr.

Marie Michelet: Puk. En Fortælling om en liden Gut. 3. Oplag. 66 Sider. 75 Øre.

Det Schuboeske Forlag:

Ivar Rings Fortællinger. 11—12 Hefte.

Tilsendte Blade.

Social tidskrift. Stockholm.

Redaktør: *Ragna Schou*, f. Wieth-Knudsen.
Mich. Jensens Bogtrykkeri, Gasværksvej 9, Købhvn. B.